

Potápění v popkultuře: Magická hlubina

ZÁKLADNÍ INFORMACE a SKUTEČNOSTI

[Jaques Mayol](#) a [Enzo Maiorca](#) byli v 60. a 70. letech světoví šampioni v bezpřístrojovém potápění a navzájem si opakovaně překonávali své rekordy. Jejich výkony ohromovaly tehdejší lékařské odborníky a představily bezpřístrojové potápění širší veřejnosti. Francouz Mayol nakonec porazil Itala Maiorku a jako první překročil hranici 100 metrů hloubky. Právě o tomto člověku, který je považován za otce moderního bezpřístrojového potápění, natočil v roce 1987 filmový režisér Luc Besson svůj první kultovní film [Magická hlubina](#).

FILM

Hlubiny jsou tak nedozírné a snové, že mohou obklopit kolektivní nevědomí jakékoliv živé bytosti – od člověka až po bakterii. Scény filmu jsou proniknuty surrealistickým nádechem od Mayolova (Jean-Marc Barr) snu po Enzovu masku (Maiorku hraje výborný Jean Reno) a slavnost ve večerních šatech na dně bazénu. Besson věren svému stylu karikuje všechny postavy včetně Rosanny Arguette, která se chvílemi pohybuje jako loutka, stejně jako Italové a rozhodčí na závodech. Přestože na moři končí všechna legrace, těla hyperventilují, noří se do hlubin a zase se vynořují, potápěči také tančí. Tančí s delfíny. Především éterický Barr-Jacques Mayol, který ve filmu i ve skutečnosti první poznal fyziologickou podobnost lidí a delfínů. Byl zakladatelem nadací pro vědecký výzkum moderního bezpřístrojového potápění a přesunu krve do plic, ke kterému při tomto sportu dochází (blood shift phenomenon).

Příběh zachycuje poměrně volně časové a číselné údaje, postavy a události. Ve skutečnosti Jacques Mayol a Enzo Maiorca překonávali své rekordy v průběhu delší doby a téměř nikdy během jednoho závodu. Ani jeden z nich v životě nedosáhl hloubky 122 metrů.

Na druhé straně je *Magická hlubina* film, který jinde než ve scénáři uměleckou licenci nepoužívá. Události a scény velice dobře odpovídají technickému vybavení a fyziologickým možnostem tehdejší doby. Pomocní potápěči v různých hloubkách mají perfektně sestavené vybavení a je zde dokonce zmínka o limitu šedesáti metrů pro možnost použití vzduchu jako dýchací směsi. Pomocní potápěči, kteří jsou hlouběji, musí používat trimix (směs kyslíku, dusíku a helia). Lano, podél kterého se sestupuje, závaží a vyořovací balón, to vše je buď skutečné, nebo velice zdařile napodobené vybavení, které se používalo v té době.

ODKAZ

Diváci filmu *Magická hlubina* jsou buď potápěči, nebo o tomto sportu uvažují. Besson umísťuje do filmu, který podrobně popisuje svět potápění, občas i cenné rady pro nadšence a různá lákadla pro nováčky. Jedna z počátečních scén zobrazuje záchrannou operaci v útrobách ztroskotané lodi. Nezapomenutelná je rovněž scéna z ponoru pod zamrzlou hladinou v Peru, nebo scéna na palubě potápěčského zvonu, kde všichni mluví jako kačer Donald, protože dýchají helium. A noční koupání v zátocě s delfíny? Potápěč je při sledování filmu mnohokrát u vytržení, a pokud snad ještě někdo o potápění pochyboval, tyto scény ho "chytí" jako do sítě. Můžete tento film milovat, nebo ho nenávidět, ale nepochybně se jedná o kultovní snímek pro každého, kdo vnímá hlubinu oceánu jako zrcadlo našeho vnitřního prostoru a jeviště pro prastaré vztahy mezi člověkem a mořskými tvory.

SLAVNÉ CITÁTY

„Roberto, moje ploutve!“ První věta, kterou pronese Jean Reno v originální verzi podivnou italštinou, která zní tak krkolomně, že se stala *memem* („kulturní gen“ – replikující se jednotka kulturní informace).

„To je moje rodina“ – pronese Jacques, když ukazuje Rosanně Arquette fotografii delfínů ve své peněžence.

HISTORKY A ZAJÍMAVOSTI Z NATÁČENÍ

- Nejprve měl Mayola hrát Christophe Lambert, nicméně hned po prvních ponorech dostal ušní infekci a byl nucen vzdát se role ze zdravotních důvodů.
- Luc Besson se dříve věnoval potápění a jeho rodiče byli oba instruktoři z klubu Med. Tvrdí, že se přestal potápět v sedmnácti letech kvůli události, kterou nikdy neupřesnil.
- Film byl natočen na [překrásných místech](#): Kykladské ostrovy Ios a Amorgos, Taormina na Sicílii, La Raya v Peru, města Cannes a Antibes na Francouzské Riviéře a ostrov Sv. Jana na Panenských ostrovech.
- Vrak, který se objevil ve scéně se záchrannou operací, je Olympia, která stále leží na dně zátoky Liveros na ostrově Amorgos.
- Besson představil svůj projekt Jacquesovi Mayolovi v Marseilles v roce 1983 a ten se následně podílel na tvorbě scénáře.

Nezapomeňte se ujistit o svém aktivním členství v DAN. Pokud vám členství vypršelo, navštivte DAN na www.daneurop.org a členství si obnovte.